

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift
ISSN 0772-540 X

17de jaargang, nr. 99 (3)
mei-juni 1986

KONING JUAN CARLOS HOGE BESCHERMHEER VAN ESPERANTO-JUBILEUMJAAR

Over enkele maanden zal het precies honderd jaar geleden zijn, dat in Warschau het eerste Esperanto-cursusboek verscheen. Om het honderdjarig bestaan van Esperanto te vieren, worden allerhande festiviteiten gepland over de hele wereld. Het Spaanse staatshoofd Juan Carlos heeft zopas verklaard hoge beschermheer te willen zijn van het Esperanto-Jubileumjaar.

In verscheidene landen zal ook een postzegel worden uitgegeven ter gelegenheid van het 100jarig bestaan. Een definitieve positieve beslissing hierover viel reeds in Bulgarije, maar men verwacht ook de toezegging van nog vele andere landen.

Ook in eigen streek staat er heel wat op het programma. De Vlaamse Esperantobond besliste zich tijdens het jubileumjaar vooral toe te spitsen op informatie naar het brede publiek. Zo zullen heel wat brochures worden uitgegeven of heruitgegeven, en dat in samenwerking met een professioneel reclamebureau.

Bij een belangrijke Belgisch-Nederlandse uitgeverij zal weldra het boek "Esperanto" van Pierre Janton op de markt komen. Dit boek verscheen reeds eerder in het Frans bij de *Presses Universitaires de France* in de reeks *Que sais-je?* en werd daar zeer geapprecieerd.

De cursus *Esperanto Programita*, die voorlopig alleen kon worden besteld bij de drie grote Esperanto-boekendiensten van het Nederlandstalige gebied, zal in een nieuw kleedje worden gestoken en daarna verkrijgbaar zijn bij alle officiële boekhandels. *Esperanto-Panorama* houdt u uiteraard op de hoogte van alle verdere activiteiten die voor 1987 zijn voorzien!

ESPERANTO - PANORAMA
Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven
door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.

Redactie en administratie België
Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
☎ (03) 234.34.00.

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Riouw-
straat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen
Gewoon abonnement: 120 fr. in België, 6,60
f in Nederland en 150 fr. of 8,25 f voor alle
andere landen.

Steunabonnement: 240 fr. in België, 13,20 f
in Nederland en 300 fr. of 16,50 f voor alle
andere landen.

Vijfjarig abonnement: 480 fr. in België, 26,40
f in Nederland en 600 fr. of 33 f voor alle an-
dere landen.

Vijfjarig steunabonnement: 880 fr. in België,
52,80 f in Nederland en 1 200 fr. of 66 f voor
alle andere landen.

Levenslang abonnement: 2 800 fr. in België,
165 f in Nederland en 3 000 fr. of 206,25 f
voor alle andere landen.

Levenslang steunabonnement: 6 000 fr. in
België, 330 f in Nederland en 7 500 fr. of
412,50 f voor alle andere landen.

Advertenties
1/1 blz. 2850 fr.* of f 165

Kleine advertenties 15 fr.* of f 0,90 per woord.
Identieke advertenties in 6 opeenvolgende num-
mers: 5 x de prijs van 1 advertentie.
Reductie voor Esperanto-organisaties: 33 %.
Toeslag voor vergroten of verkleinen van een teke-
ning: 300 fr.* (éénmalig).
(* + 19 % BTW)

Rekeningen
Voor België: 402-5510531-55 t.n.v. Vlaam-
se Esperantobond, Antwerpen.
Voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-
Centrum Nederland, Den Haag.

Redacteur
Paul Peeraerts.

Verantwoordelijke uitgever
Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Ant-
werpen.

Esperanto-Panorama verschijnt de 1ste
van iedere oneven maand.

Bijvoegsels bij Esperanto-Panorama wor-
den slechts toegestaan als ze keurig ge-
drukt zijn en in onberispelijk Nederlands of
Esperanto opgesteld. De kosten door het
bijvoegen van het drukwerk veroorzaakt,
worden gefactureerd.

Teksten voor publicatie moeten op het re-
dactie-adres toekomen uiterlijk de 1ste van
de even maand.

De redactie heeft het recht ingezonden tek-
sten, advertenties of bijvoegsels te weige-
ren. In geval van discussie beslist het
Bestuur van de Vlaamse Esperantobond.

Overname van artikels is vrij, op voorwaar-
de dat een presentemplaar aan de redac-
tie wordt gezonden.

BONDSNIEUWS

Onze reis naar Peking

In ons vorige nummer vermeldden wij dat FEL een reis naar Peking organiseerde voor 40000 frank. Helaas vernemen wij daarnet dat de vliegtuigmaatschappij niet voor het vervoer kan instaan. Wie inschreef voor deze reis, werd reeds persoonlijk verwittigd. De reisdienst van FEL onderzocht een alternatief via de gewone lijnvluchten van Air France. Deze reis begint op eender welke donderdag vanuit Parijs (aankomst Peking vrijdag) en keert terug in Parijs op een zaterdag naar keuze (vetrek Peking vrijdag). De prijs bedraagt, rekening gehouden met de huidige koers van de Franse en de Belgische frank, slechts 57650 frank. Er zijn wel twee voorwaarden aan verbonden: minstens 14 dagen in China verblijven, en betalen bij de boeking.

Wend u voor verdere inlichtingen tot onze reisdienst, Wilgstraat 25A, 9440 Erembodegem. Tlf. (053) 77 44 97.

Voordrachten over Esperanto

Ook nu krijgen we op het Esperanto-Centrum verschillende aanvragen om materiaal voor een informatie-opdracht op school. Esperanto is een dankbaar onderwerp en kent veel bijval van de medeleerlingen. Dat ondervond voor kort ook mej. Cuyvers. Proficiat voor het initiatief! Wie plannen maakt in die zin, kan meer dan genoeg informatie-materiaal krijgen op de Esperantocentra in Antwerpen en Den Haag.

MONATO zoekt corrector

Het tijdschrift MONATO zoekt een corrector, liefst in de streek van Antwerpen, die bereid is om zetjepron van MONATO te lezen en zowel zettefouten als taal-fouten te signaleren. Zowel opmerkings-gave als taalkennis zijn dus vereist. Tijdens de eerste jaren kan voor dat werk geen honorarium worden verleend. Naar gelang van de uitbreiding van het aantal lezers van MONATO zal echter een vergoeding worden voorzien. Kandidaten worden verzocht in het Esperanto te schrijven naar MONATO, p/a Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen.

ESPERANTO PANORAMA

**Het enige wat u zelf moet
doen als u met VTB-VAB
vliegt, vaart, spoort of rijdt,
is uw valies maken.**

De VTB-VAB neemt immers alles
voor zijn rekening: reservaties, herbevestiging,
het uitstippelen van de beste reisroute,
grensdokumenten, charteren van
vliegtuigen en treinen enz... 60 jaar ervaring
in deze branche zijn voor u een garantie
voor een optimale prijs/kwaliteit verhouding.

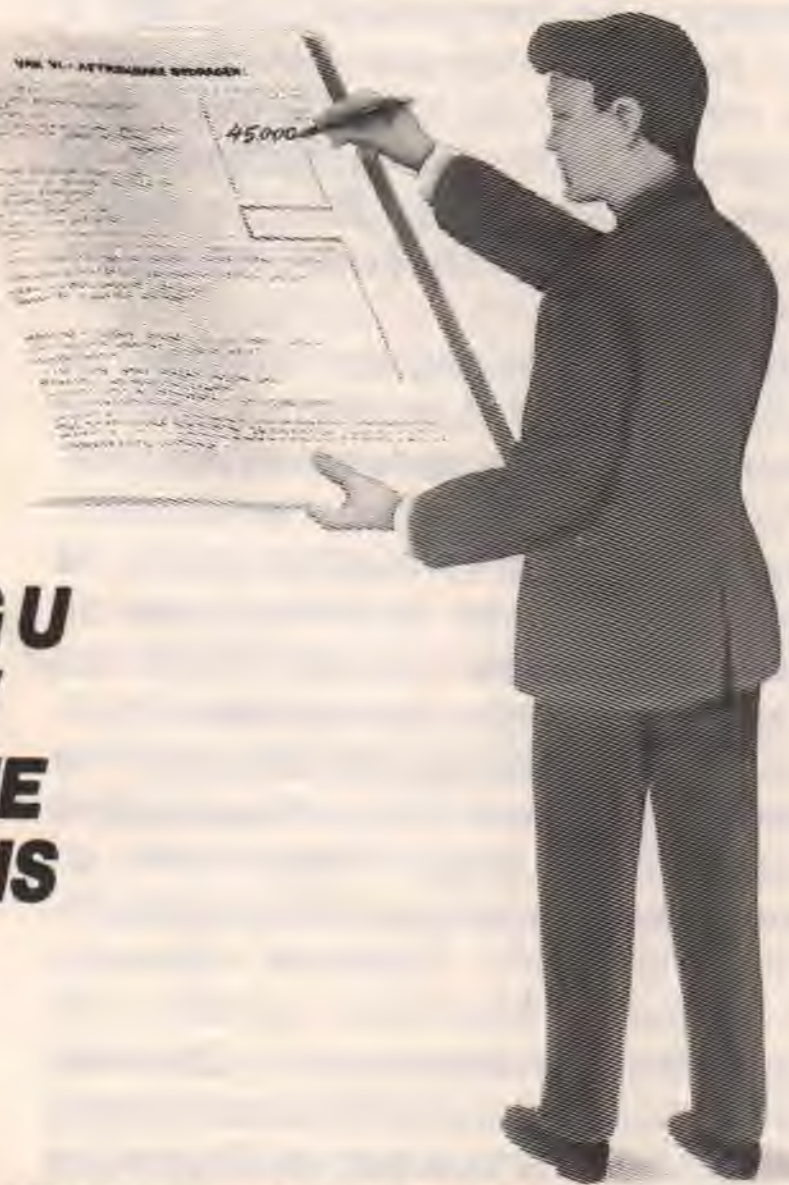
ER REIST EEN STUKJE ZEKERHEID MEE.

Sint-Jakobsmarkt 45 - 47, 2000 Antwerpen, telefoon: 03/234.34.34

**SOMMIGE KOSTEN MAG U
AFTREKKEN VAN UW
BELASTING. DE PREMIE
VAN UW PENSIOENPOLIS
BIJVOORBEELD**

ABB PENSIOENVERZEKERING

„La Konkordo” 60 jaar

Toen in 1925 door een handjevol fervente pioniers de Esperantogroep „La Konkordo” boven de doopvont werd gehouden, zal wel niemand vermoed hebben dat in de loop der jaren dit groepje zou uitgroeien tot een van de meest actieve clubs van onze gewesten. Weliswaar kende de groep hoogten en laagten, maar een verbeterd volharding leidde tot resultaten. Een greep uit de belangrijkste activiteiten: uitgave van prentkaarten en brochures over Kortrijk, Esperantocursus op de Westvlaamse Radio-omroep, oprichting van het Esperantofonds, avondcursussen Esperanto enz.

In december werd „La Konkordo” door de Culturele Raad van Kortrijk in de Stadschouwburg gehuldigd „uit erkentelijkheid voor 60 jaar cultureel werk”. Ook de groep zelf organiseerde ter gelegenheid van dit jubileum diverse activiteiten, zoals o.a. een stand in de Vrijtijdsbeurs, een interview met secretaris Jan Hanssens op radio BRT-2 en een nieuwe cursus die een daverend succes werd. De groep kon zich verheugen op de aanwezigheid van niet minder dan 50 cursisten, waaronder en 20tal jongeren. Over al deze nieuwe initiatieven liet de pers zich lovenswaardig uit.

8 maart was een feestdag voor de groep. De dag werd ingezet met en bezoek aan het Esperantofonds in de stadsbibliotheek. Nadien had een ontvangst op het Stadhuis plaats door Schepen van Cultuur, de hr. de Bethune, die de rol en de werking van de Kortrijkse Esperantogroep belichtte en het Esperantofonds prees, dat inmiddels is uitgegroeid tot de tweede grootste Esperantobibliotheek ter wereld. Drie bestuursleden, de heren Debrouwere, Vanbiervliet en Hanssens, kregen van de schepen een geschenk aangeboden. Evenens aanwezig waren de heer G. Maertens, voorzitter van de Esperanto-Wereldbond, en I. Durwael, voorzitter van de Vlaamse Esperantobond, evenals talrijke prominenten van bevriende Esperanto-organisaties. De dag werd besloten met een etentje en een gezellig samenzijn.

**PRISMA-woordenboek
Nederlands-Esperanto-Nederlands**

Het eerste exemplaar van dit woordenboek werd dinsdag 22 april in de Eloutzaal van het Perscentrum Nieuwspoor, in Den Haag aangeboden aan de heer D.A.Th. van Ooijen, voorzitter van de Vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen uit de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Tijdens de perspresentatie werd namens FEN en ECN door de heren Mr. F. Winkel en T.J. van Woerden ingegaan op de bijdrage van beide organisaties tot het totstandkomen van het woordenboek. Ir. J.O. de Kat gaf een toelichting op de jongste ontwikkelingen in het gebruik van het Esperanto op het gebied van de computer.

Het Prisma-woordenboek is vanaf nu te verkrijgen bij Esperanto-Centrum Nederland (19,90 gulden), bij de Vlaamse Esperantobond (395 frank) en bij alle officiële boekhandels. Wie toezending per post wenst betaalt 35 frank extra.

MONATO

internacia magazino sendependa

UNIKA REVUO EN ESPERANTO

Vere alternativa laŭ multaj aspektoj.

Unu el la plej prestiĝaj
esperanto-revuoj

Inform-riĉa, bele ilustrita.

Petu inform-materialon de:

MONATO, Frankrijklei 140
B-2000 Antwerpen, Belgio.

Teksten voor het volgende nummer van Esperanto-Panorama moeten op de redactie toekomen voor 1 juni. De publikatie van redactionele teksten gebeurt gratis. Voor advertenties, zie onze tarieven op blz. 2

**AALST
Esperantogroep „La Pioniro” ☆**

Inlichtingen: de heer E. D'Hondt, Wilgstraat 25A, 9440 Erembodegem, ☎ (053) 77.44.97.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de jeugdbibliotheek, Kattestraat 31 (2de verdieping).

**ALKMAAR
NEA-Sekcio**

Inlichtingen: mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, ☎ (02208) 4582.

Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

**ALMELO
NEA-Sekcio**

Inlichtingen: mevr. A.J.B. Vrolijk-Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.

Bijeenkomsten: de 3de woensdag op het bovenstaande adres.

**AMSTERDAM
Samenwerkingscomité**

Bijeenkomsten: AKKE-konversatie-bijeenkomsten elke dinsdag om 20 u. in het Centraal Station, laatste deur op het eerste peron (oostzijde, 2b) in, daarna 1 verdieping hoger.

Inlichtingen: J.A. Hardeveld, ☎ (075) 28.70.18.

ANTWERPEN

Kon. Esperantogroep La Verda Stelo, v.z.w. ☆

Inlichtingen over Esperanto: tlf. (03) 234 34 00 (kantooruren) of 440 30 92 ('s avonds).

Bijeenkomsten: in het Esperantocentrum, Frankrijklei 140, 1ste verdieping, elke vrijdag. Het clublokaal is open vanaf 18 u.

Programma:

- vrijdag 2 mei: „Esperanto leren met de computer”, voordracht met praktische illustratie door Ray Gerard.
- vrijdag 9 mei: LABORGRUPOJ (zie onder).
- vrijdag 16 mei: „La unua libro, kiun mi legis...”, Jules Verstraeten kijkt terug op zijn eerste ervaringen met Esperantoliteratuur.
- vrijdag 23 mei: INTERNATIONALE AVOND: Stefan MacGill geeft verse impressies over het Esperanto- en het gewone leven in Hongarije.
- vrijdag 30 mei: Anne Tilmont presenteert een programma opgebouwd door de studenten van de Esperanto-cursus van de avondschoon van de Quellinstraat.
- vrijdag 6 juni: „Ĉu paroli Esperante eblas?”, beschouwingen rond de mogelijkheden van het Esperanto om nieuwe kontakten te leggen.
- vrijdag 13 juni: „Pretigo de ekspozicia materialo”. Een werkgroep zal transparanten maken die kunnen worden gebruikt tijdens tentoonstellingen.
- vrijdag 20 juni: LABORGRUPOJ (zie onder).
- vrijdag 27 juni: INTERNATIONALE AVOND: S-ino Ingrid Plazota (Tsjecho-slovakije) vraagt: „Ĉu mondvojaĝi interesas vin?”

Elke vierde vrijdag van de maand bestaat er een keuzemogelijkheid tussen verschillende „laborgrupoj”, waarvan een aantal telkens terugkeren (*Esperantocursus, conversatiegroep, computerwerkgroep*) en een aantal gepland worden, afhankelijk van actuele gasten en voorstellen.

Vlaamse Esperantobond

Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, ☎ (03) 234.34.00 ☉

Kantooruren: Van 9.00 tot 12.30 en van 13.30 tot 17.00 u.

BERINGEN

Beringse Esperantogroep ☆

Inlichtingen: De hr. Beckers, Rozenlaan 5, bus 1, 3950 Beringen. ☎ (011) 42 10 78.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag aan de Rozenlaan 5.

BEVERWIJK

Esperanto-grupo

Bijeenkomsten: dinsdagavond eens per maand, t.h.v. mevr. N. Reinders, Zwaansmeerstraat 48, 1946 AE Beverwijk, ☎ (02510) 31079. De groep is onafhankelijk.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco” ☆

Inlichtingen: De hr. F. Roose, St.-Claradreef 59, 8000 Brugge, ☎ (050) 33 19 81.

Bijeenkomsten: hebben plaats in „Hof van Watervliet”, Oude Burg 4, 8000 Brugge.

Bruĝa Grupo Esperantista, Reĝa Soc. ☆

Inlichtingen: Karlo Poupeye, Schepenbankstraat 50, 8310 Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep

Inlichtingen: De heer Marc Demonty, Schoolstraat 3, 1710 Dilbeek, ☎ 569 31 33.

Bijeenkomsten: iedere dinsdag van 18.15 tot 19.45 u.

Europees Esperantocentrum

Inlichtingen: tlf. (03) 233 66 81.

Belga Esperantista Fervojista Asocio

Inlichtingen: de hr. de Sutter, Pijnbomenweg 4, 1180 Brussel.

DEN HAAG

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, ☎ (070) 24.39.23. ☺

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172.

TANEF (Naturamikoj-esperantistoj)

Inlichtingen: De hr. G. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, ☎ (070) 66.65.47.

DEVENTER

NEA-Sekcio

Inlichtingen: J.S. Douma, Rembrandtkade 177, 7412 HL Deventer, ☎ (05700) 18304.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag.

DIEMEN

Internacia Amikeco

Inlichtingen: F.L.E., Vlasdonk 1, 1112 JD Diemen ☎ (020) 909094.

EDEGEM

Inlichtingen: de heer Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, ☎ (03) 440.30.92.

EINDHOVEN

Esperanto-Klubo Eindhoven

Inlichtingen: de heer R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, ☎ (040) 11.41.62.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag om 20 uur in Activiteiten-Centrum „Henriette Roelants”, Corn. Dankertstraat 2.

GENT

Genta Esperanto-grupo La Progreso ☆

Inlichtingen: Katja en Arpad Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9219 Gentbrugge, tlf. (091) 30 16 77.

Bijeenkomsten: iedere maand bestuursvergadering (datum wordt onderling overeengekomen) en iedere 4de vrijdag in de bovenzaal van Pub Wembley, Sint-Pietersnieuwstraat.

Programma:

- zaterdag 24 mei: voetzoektocht, vertrek tussen en 14 en 15 u. in het „Sluizeken”, Sluizekenskaai 2, 9000 Gent.
- vrijdag 27 juni: voordracht door mej. Anne Tilmont over voetzoolreflexmassage (Pub Wembley, Sint-Pietersnieuwstraat, 20 u.). Gelet op de praktijkgerichte uiteenzetting is het aangeraden vooraf de voeten te wassen.

In tegenstelling met vorige jaren heeft zowel het vertrek als de aankomst van de voetzoektocht plaats in een afgehuurde zaal, zodat we zelf voor een goede stemming kunnen zorgen. Drank en broodjes zullen tegen schappelijke prijzen kunnen worden verkregen. Op aanvraag zenden we u een kaart toe waarop de Sluizekenskaai is aangeduid.

GRONINGEN

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, ☎ (050) 25.98.46.

Bijeenkomsten: in het Wijkgebouw Helperkerk, Waldeck Pymontplein 13, ☎ (050) 26.00.49.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Coranthijnestraat 69, 9715 RG Groningen, ☎ (050) 77.59.54.

HAARLEM/HEEMSTEDEN

NEA-Sekcio „Komprenado faras pacon”

Inlichtingen: G. Duivis, Kempphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, ☎ (023) 28.46.02.

HASSELT

Esperanto Hasselt ☆

Inlichtingen: De hr. Marcel Aerts, Lazarijstraat 122, 3500 Hasselt, tlf. (011) 25 34 67.

Bijeenkomsten: in het Cultureel Centrum, Kunstlaan 5.

Programma:

- 12 mei: Taalstudie (vertalingen in groep).
- 26 mei: Voordracht door de heer Jan Bovendeerd.
- 9 jun.: Taalstudie (vertalingen in groep).
- 23 jun.: Voordracht door de hr. Ivo Durwael.

Tijdens de maanden juli en augustus hebben er geen vergaderingen in het Cultureel Centrum plaats. Wij hopen echter al onze leden te ontmoeten tijdens de speciale bijeenkomst in Houthalen (zie onder „Limburg”).

HILVERSUM

NEA-Sekcio „Dreves Uiterdijk”

Inlichtingen: Mej. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, ☎ (035) 43.320 ☺

FLE-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. M. Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, ☎ (035) 12.717.

KALMTHOUT

La Erikejo ☆

Inlichtingen: Mevr. Huybrechts, Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, tlf. (03) 66 99 88.

Bijeenkomsten: elke derde donderdag in restaurant *Campus*, Heidestatieplein 10, Heide-Kalmthout.

KAPELLE

Zelanda Esperanto-grupo

Inlichtingen: Sally en Dies Krombeen, Juffersweg 4 B, 4421 JB Kapelle, tlf. (01102) 1563.

Bij afwezigheid: Rie en Kees Dentz, Karel Doormanplein 21, 4335 GC Middelburg, tlf. (01180) 14834.

Programma:

- vrijdag 23 mei om 19.30 u.: Gevarieerd programma bij Kees en Rie Dentz, Karel Doormanplein 21, Middelburg.
- vrijdag 20 juni om 19.30 u.: Lezing over Spanje door Hans Schutijser bij Rob Ebenau, Appelstraat 235, Goes.

KNOKKE

Blankenbergse Esperantogroep ☆

Inlichtingen: De heer Marmenout, Helmweg 7, 8300 Knokke-Heist 1, ☎ (050) 60 55 35.

KORTRIJK

La Konkordo ☆

Inlichtingen: De hr. van Biervliet, Oude-naardsesteenweg 158, 8500 Kortrijk, tlf. (056) 22 00 11 en J. Hanssens, Meiweg 23, 8500 Kortrijk, tlf. (05) 21 31 06.

Bijeenkomsten: op 13 mei en 4 juni, telkens om 19.30 u. in de „Oude Dekenij”, St.-Maartenskerkhof (nabij de Sint-Maartenskerk).

Programma:

Voortzetting van de Esperantocursus met praktische toepassingen, conversatie, beluisteren Esperantoteksten, enz. Toegang is gratis.

LEEWARDEN

NEA-Sekcio

Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdyk 18, 9084 AE Goutum. ☎ (058) 88.28.10.
Bijeenkomsten: donderdag om de 14 dagen om 15.00 uur in het Doopsgezind Centrum, Ruiterskwartier 173, Leeuwarden.

LEUVEN

Esperanto 2000 ☆

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, tlf. (016) 20 14 53.

Bijeenkomsten: De tweede woensdag van de maanden september tot juli in het Cultureel Centrum, Craenendonck, naast nr. 21, Leuven.

Programma:

- donderdag 8 tot zondag 11 mei: Gambriusfeesten in het Stadspark te Leuven. Donderdag 14-16 u. gratis, vanaf 16 u. 60 fr. We zoeken nog een paar helpers. Onze stand is open tot 24 u.
- woensdag 14 mei: Vespero 2000. E. Belpaire.
- woensdag 11 juni: Vespero 2000. Programma wordt later aangekondigd.

Voor de Gambriusfeesten willen we graag eens een zaterdagmiddag bij elkaar komen voor de materiële voorbereiding. Een juiste datum spreken we nog af.

LIMBURG

Contactadres: Albert Claesen, Zonnebloemstraat 7, 3610 Diepenbek, tlf. (011) 33 66 03.

Voor het inrichten van cursussen, informatie-avonden, info-standen of voor het verstrekken van inlichtingen over Esperanto. Wij verlenen graag onze medewerking bij de oprichting van nieuwe clubs.

Onze Limburgse esperantisten, onder leiding van Jos Vandebergh, organiseren een wandelzoektocht in de omgeving van Houthalen-Helchteren. Na afloop van die wandeling wordt er gezorgd voor een gezellige avond met eet- en drinkgelegenheid naar believen. Houd nu reeds rekening met die gebeurtenis zodat u zeker vrij bent op **zaterdag 9 augustus 1986**. Nadere bijzonderheden bezorgen wij u tijdig.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep ☆

Inlichtingen: De hr. Saels, Lange Zandstraat 52, 2580 St.-Kathelijne-Waver, tlf. (015) 31 17 90.

Cursussen: Donderdag van 20 tot 22 u. in *Berimbau*, H. Speecqvest 17, 2800 Mechelen.

MORTSEL

Esperantogroep Mortsel ☆

Inlichtingen: Speeltuinaan 14, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.06 of Sint-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, ☎ (03) 449.50.24.

Bijeenkomsten: iedere zondag om 10.30 u. in het Hof van Rieth, Molenlei 68.

NIJMEGEN

Esperanto-Klubo Zamenhof

Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, ☎ (080) 55.15.05.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. op het vermelde adres.

Degelijk informatie over Esperanto?

De Vlaamse Esperantobond biedt u vijf brochures aan:

- Claude Piron, *Esperanto, een Europese of een Aziatische taal?*, 1979, 36p.
- Edward Symoens, *De sociologische, pedagogische en kulturele waarde van het Esperanto*, 1984, 48p.
- Helmar Frank, *De propedeutische waarde van de Internationale Taal Esperanto*, 1984, 16p.
- Claude Piron, *Esperanto, je vraagt maar*, 1985, 24p.
- Paul Peeraerts (red.), *Esperanto vandaag*

Prijs per brochure 100fr. (ledenprijs 89fr.) + verzendingskosten. Vermindering voor grote hoeveelheden. Verkrijgbaar bij de Vlaamse Esperantobond en bij alle goede boekhandels.

TRIA FLANDRA KONGRESO DE ESPERANTO 1986 - BLANKENBERGE

29, 30 kaj 31 aŭgusto 1986

LA KONGRESO

La grupo el Bruĝo, "Paco kaj Justeco", organizas ĝin. Tiu kongreso interesos ne nur la Flandrojn. Vendredon dum la renkontiĝa vespero ni montros filmon pri la plivastigado de la haveno Zeebrugge. Sabaton ni vizitos tiun havenon kaj ricevos ĉiujn klarigojn.

Ankaŭ sabato, vespere, estos ebleco viziti la urbon Bruĝo. Sendube multaj inter vi scias, ke tiu mezepoka urbo havas mirindan historian kadron. Nu, tiun kadron ni vidos lumigita. Tio estas vere fea spektaklo.

Okazos du ĝeneralaj kunvenoj. En ia 'akademia' kunsido ni pri-traktos la temon «*Esperanto en la aktualeco*». Tie ni aŭdos la opinion de spertaj esperantistoj pri la nuna stato de niaj lingvo kaj movado. Ideo-interŝanĝo sekvos. Okazos ankaŭ ĝenerala kunveno de Flandra Esperanto-Ligo dum kiu ni ekscios estintajn kaj projektitajn aktivecojn de la Liga estraro kaj de la grupoj. Spertoj kaj ideoj de eksterlandanoj estos certe instruaj kaj do bonvenaj.

Dimanĉon, tagmeze, iom pli ampleksa manĝado (bankedeto?) finos la kongreson. Tamen ne ankoraŭ la fino de via agrabla restado. Efektive, posttagmeze vi povos admiri en la urbo mem la "florsekvantaron" (korson), kiu estas fama en tuta okcidenta Eŭropo.

LA KONGRESEJO

Ĉiuj kunvenoj, loĝado, manĝoj, ktp. okazos en la sama domo: la "Duinse Polders" (Dunaj Polderoj). Antaŭ jaroj okazis tie kongreso de Esperantaj fervojistoj. Antaŭ la enirejo haltas tramo kiu kondukas vin al la centro de la urbo kaj al la stacidomo.

LA KONGRESURBO

Ĉu necesas priskribi la allogon de tiu marurbo? Nenie la strando kaj la digo estas tiel belaj kaj larĝaj. En la somero la urbo estas turist-, kaj do vivplena! Aparta ĝojo estas vidi la sunsubiron en la maro, de sur la digo. Sur la sama loko monumento, honore al la serĝentoj Lippens kaj De Bruyne, memorigas pri la koloniigo de la tiama Kongolando.

Krimo kun laŭdoj

Jaŭto veturas for... kaj veturigas la morton

"Jaŭto veturas for...", nova krimromano de Deck Dorval, sukcesis en kelkaj monatoj rikolti laŭdajn recenzojn ĉie en la Esperanto-literaturo:

- Kia krimromano! Rapidpafa rakontado per vigla lingvaĵo (Esperanto)
- Bela riĉigo de nia propra literaturo romana (Dialogo)
- Agatha Christie revenis sub nova pseŭdonimo! (Franca Esperantisto)

Eldonis: Flandra Esperanto-Ligo, 1984, 192p. Mendu ĉe via libroservo aŭ rekte de la eldonejo, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen. Prezo 340 BEF (Por Belgio 360 BEF, inkl. 6% AVI)

ALIĜILO

Kongresa sekretario: Tria Flandra Esperanto-Kongreso,
S-ro R. Iserentant, Sint-Pieterskerklaan 59, B-8000 Brugge (Belgio)

Por pagoj:

- nur en Belgio — Pagu la sumon en belgaj frankoj al la bankkonto 470-0267681-82 de Tria Flandra Esperanto-Kongreso, Brugge.
Klare menciu: "Kotizo Kongreso 1986" kaj vian nomon.
- nur el eksterlando — Pagu la sumon per poŝtĉekkonto al la sekvanta konto 000-0428551-05 de Fernand Roose, Sinte-Glaradreef 59, B-8000 Brugge, aŭ per internacia poŝtmandato al la supra adreso (en via poŝtofiĉejo oni kalkulos la sumon en belgaj frankoj).

Grava rimarko: Sendu la aliĝilojn nur al la kongresa sekretario!

Mi aliĝas al la Esperanto-kongreso 1986 en Blankenberge laŭ ĉi-subaj kondiĉoj kaj prezoj
(*) forstrekaj nevalidan menciion

Viro/Virino*

Kompleta nomo (preslitere) .....

Familia nomo (preslitere) .....

Kompleta poŝta adreso, nacilingve kaj per latinaj literoj, kun poŝtkodo ĝuste lokita

.....

.....

.....

Mi loĝos en dupersona ĉambro kun sinjoro/sinjorino: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....	
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	

KONGRESKOTIZOJ

- Aliĝkoto: 500 BF* ..... = ...
(tiu ĉi koto inkluzivas la ekskurson
al la haveno de Zeebrugge)

por la restado vi havas jenajn eblecojn:

- Tuta kongreso: 2.500 BF ..... = ...
(tri manĝoj tage plus tranoktado)
- Sabata partopreno: 1.250 BF ..... = ...
(tranoktado de vendredo al sabato kaj tri manĝoj)
- Dimanĉa partopreno: 1.400 BF ..... = ...
(tranoktado de sabato al dimanĉo kaj tri manĝoj —
la dimanĉa tagmanĝo estos iom bankedo)
- Kampadejo: 100 BF ..... = ...

La kvar supre menciitaj prezoj de restado **ne** inkluzivas la aliĝkoton!

- Mi rajtas rabaton de 10 % ekde la dua persono
el mia familio: ..... = - .....
- Mia koto tiel estas kaj mi pagos sume: ..... = ...

KONDIĈOJ

- La aliĝkotoj rajtigas al partopreno en ĉiuj kongresaj aranĝoj.
- Limdato por rezervigo de ĉambroj: la 1a de aŭgusto.
- Por la tranoktado nepre indiku sur la aliĝilo kun kiu alia persono vi tranoktos en dupersona ĉambro. — Estos ekstreme malfacile akiri unupersonan ĉambro. Ankaŭ pro tio estas ege dezirinde aliĝi kiel eble plej frue al la kongreso.
- La aliĝilo nepre sendu nur al la kongresa sekretariejo.
- Pagante por alia persono, indiku ĉiam klare la celon de la pago kaj menciuj detale la nomon kaj adreson de tiu persono.

* Nur 300BF, se vi estas malpli ol 26jaraĝa.

ROTTERDAM

Esperanto-grupo Merkurio

Inlichtingen: De hr. Rob Moerbeek, tlf. (010) 36 15 39.

Middelburg, tlf. (01180) 14834.

Bijeenkomsten: De 1ste en 3de woensdag om 20u. in het hoofdkantoor van de UEA, Nieuwe Binnenweg 176, 3015 BJ Rotterdam.

SAT-Rondo

Inlichtingen: Mevr. W. v.d. Blink, Flat Meyenhage 133, 3085 NC Rotterdam, tlf. (010) 80.69.64.

FLE-Afdeling 2

Inlichtingen: Mevr. J. Quispel, Maarland 4, 3075 JV Rotterdam, ☎ (010) 19.82.01.

Bijeenkomsten: iedere donderdag, Brabantsestraat 12. Eventueel telefoneren tussen 20 en 22 u.

ST.-NIKLAAS

Esperantogroep St.-Niklaas ☆

Inlichtingen: de hr. Leo Corijnen, Weynstraat 1, 2700 St.-Niklaas, ☎ (03) 776.33.88 of de hr. Gerard Baeyens, ☎ (03) 772.57.42.

TIENEN

Inlichtingen: Marc vanden Bempt, Duisburgsestraat 12, 3030 Leuven, ☎ (016) 20.14.53.

TILBURG

Esperanto Tilburg

Inlichtingen: de heer H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, ☎ (013) 68.04.73.

TURNHOUT

Inlichtingen: de heer G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, ☎ (014) 41.22.33.

UTRECHT

Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de heer Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, ☎ (030) 61.69.67.

WILRIJK

Esperantogroep Wilrijk ☆

Inlichtingen: de hr. Roger de Schepper, Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, ☎ (03) 827.24.05

Bedrukte kaarsen voor uw feestjes!

Kaarsen bedrukt met uw eigen tekst („Gefeliciteerd Oma!” of „Honore al nia prezidanto” of wat dan ook) geeft een gezellige sfeer op uw feestjes. Bij FEL kunt u zulke kaarsen voordelig verkrijgen:

→ Doos van 12 stuks,
hoogte 40 cm, Ø 4,5 cm:
1333 fr. – 1200 fr. voor leden van FEL*.

→ Doos van 20 stuks,
hoogte 18 cm, Ø 2 cm:
444 fr. – 400 fr. voor leden van FEL**.

* Eventueel plus 180 fr. verzendingskosten
** Eventueel plus 80 fr. verzendingskosten.

WIJLRE

Esperantogroep Marnolando

Inlichtingen: Tienbundersweg 38, 6321 CR Wijlre, ☎ (04450) 1248.

Bijeenkomsten: zaterdags middags.

ZAANSTREEK

Esperanto-Centrum

Inlichtingen: postbus 433, 1500 EK Zaan- dam, ☎ (075) 16.69.31.

De groepen aangeduid met een ☆ zijn aangesloten bij de Vlaamse Esperantobond. Het lidmaatschap bedraagt er 200 fr. per persoon en geeft recht op een gratis abonnement op *Esperanto-Panorama*. Het lidmaatschapsgeld kan worden betaald aan de groep of rechtstreeks op rek. 402-5510531-55 van de Vlaamse Esperantobond.

Ĉu rakonti novele?

de Johán Valano

Jano Karal, nia obstina konatulo el la aliaj rakontoj, plian fojon solvas dum atentostreĉaj aventuroj aron da krimaj enigmoj en la plej nova novelaro de Johán Valano.

Havebla de Flandra Esperanto-Ligo, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen, Belgio. 392 frankoj (por membroj de FEL - 10%) + afranko.

Finfine!

Eindelijk is het er dan, het nieuwe, langverwachte PRISMA-woordenboek, *Nederlands-Esperanto-Nederlands* van Drs. Middelkoop in een volledig herziene uitgave.

Het boek werd in belangrijke mate uitgebreid en gelijkgeschakeld met de andere broers uit de PRISMA-collectie (o.a. de Franse en Engels vertaalwoordenboeken). Zelfs zij die de eerste uitgave bezitten, zullen in deze tweede druk een vruchtbaar hulpmiddel vinden.

Verkrijgbaar bij de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen. Prijs 395,- fr. + 35 fr. verzendingskosten.

VARIA

Grapje (?) van een vertaalcomputer

Le ris de veau à la jardinière werd door een ijverige vertaalmachine onlangs als volgt in het Duits omgezet: *Das Lachen des Kalbes an die Gärtnerin*

Brief van een cursist

We publiceren hier een fragment van een brief van Rudy, een jonge man die enkele maanden geleden Esperanto begon te leren per correspondentie: *Ik las in de krant dat de Kortrijkse Esperantogroep een snelcursus Esperanto zou geven in 5 lessen. Ik ben er naartoe gegaan omdat ik nieuwsgierig was om te horen hoe mijn uitspraak zou zijn, en ook om kennis te maken met de Kortrijkse Esperantogroep. Er waren wel 50 aanwezigen. De leraar was iemand uit Vilvoorde, die getrouwd was sedert acht maanden met een Bulgaarse. Ze hadden elkaar leren kennen via het Esperanto. Ze spreken steeds Esperanto onder elkaar omdat zij slechts Bulgaars, Russisch en Esperanto kent. Na de les heb ik meer dan een half uur met haar gepraat over koetjes en kalfjes in het Esperanto. Geloof het of niet, maar het ging vrij goed. We verstonden elkaar best. Je kunt niet geloven welke „kick” het geeft om nu echt met een buitenlandse te kunnen spre-*

ken in een taal die ik „slechts” per brief heb geleerd. Met haar uitspraak had ik niet het minste probleem; die was volledig zoals ik dat leer op het bandje. Ik kon gewoon niet geloven dat ik zoveel kon zeggen en zoveel verstaan. Uw schriftelijke cursus is werkelijk uitstekend en zeker aan te raden voor al wie Esperanto wil leren. Nu ben ik dubbel gemotiveerd om verder te doen.

Wie wil nog naar het IJK in Israël?

Gelieve dan contact op te nemen met Dirk De Weerd, Gen. Drubbelstraat 105, 2600 Antwerpen-Berchem. U kunt nog genieten van het oude inschrijvingstarief.

ik ♥ esperanto

Waarom ook niet op uw auto? De „ik ♥ esperanto”-sticker meet 30 × 8 cm en is verkrijgbaar in 2 versies: voor binnen in de auto tegen het glas - voor buiten, op glas of koetswerk. Prijs 100 fr. + 22 fr verzendingskosten bij de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen.

In 1987 bestaat Esperanto 100 jaar. Ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van Esperanto, zijn er nu enkele zaken te koop.

Zonnebanden voor de auto: groene zonneband met witte letters. Formaat: 10 × 139cm. Prijs: 250 BEF.

Sleutelhanger: verkrijgbaar in: blauw - geel - rood - wit - groen. Bedrukte tekst in goud. Prijs: 100 BEF.

Verzendingskosten zijn in de prijs inbegrepen. Indien U in het buitenland woont en een storting of een cheque stuurt, gelieve dan extra 300 BEF te betalen, omdat de Belgische banken dit bedrag automatisch aftrekken voor de bankkosten.

Bovenvermelde zaken zijn te verkrijgen door storting van het bedrag van de door gewenste goederen op bankrekening: 320-0342997-75 van Patrick De Schepper, Doornstraat 22, B-2610 Wilrijk, België, met vermelding van wat u besteld hebt.

Er rijdt een stukje zekerheid met je mee...

TURISMA SERVO

Hotels boeken en trein- of vliegtuigbiljetten bestellen kan iedereen, maar... Maar wat de Vlaamse Esperantobond te bieden heeft, durven we gerust uniek noemen: *alle mogelijke reizen* (van zaken- tot privé- en wereldreizen), waarbij we bovendien nog te tijd nemen om een programma-op-maat uit te stippelen - *vakantiewoningen* in gans Europa - overnachtingen in het hotel van je keuze en dat in gans de wereld - trein-, boot- of vliegtuigreizen - enzovoort, kortom alles wat je kan dromen wanneer je op reis gaat! Zelfs wanneer je gaat reizen in „Esperantujo” staan we klaar om al je wensen (nu ja, de meeste dan toch...) te vervullen en eventueel contacten te leggen met esperantisten in verre landen.

Over de service en de kwaliteit mag je gerust zijn, want wij werken samen met Vlaanderens grootste toeristenvereniging, de Vlaamse Toeristenbond. Dus van zekerheid gesproken...

Wanneer je op reis gaat met eigen wagen of op een andere manier, neem dan een Europech-verzekering: als de auto niet meer kan rijden komen we hem ophalen met inzittenden erbij of we sturen wisselstukken op of ... nu ja, te veel om op te sommen. De prijs: reeds vanaf 1390 fr. Voor die prijs kun je een heel jaar lang overal in Europa rondreizen.

tact op. Wij staan steeds bereid, en bovendien steun je ons financieel! Vlaamse Esperantobond, Turisma Servo, Wilgstraat 25 A, 9440 Ereembodegem; tel.: (053) 77 44 97.

Neem een stukje zekerheid mee op reis... Al deze diensten zijn gratis voor leden van de Vlaamse Esperantobond. Neem con-

Wenst u voortdurend op de hoogte te blijven van de nieuwe Esperantoboeken? Neem dan een gratis abonnement op *Librovermeto*, een maandelijks tijdschriftje met recensies over romans, gedichtenbundels, stripverhalen enz. U krijgt het op eenvoudig verzoek bij de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen.

Europarlementairen vergaderen in het casino van Tenerife

Het Europees Parlement, dat over riant vergaderruimte beschikt in Brussel, Luxemburg en Straatsburg, houdt van reizen. Elke parlementaire commissie, er zijn er 17, vergadert minstens één keer per jaar buiten de normale vergaderplaatsen. De Politieke Commissie van het Europese Parlement heeft voor haar vergadering van 23 tot 25 april het Casino van Santa Cruz op Tenerife gereserveerd. Op het programma staat o.m. de toestand in Afganistan, Polen, de relatie USA-EG, kortom geen buitengewone agenda. VU-Europarlementslid Jaak Vandemeulebroucke heeft geweigerd zijn rapport over genocide in Armenië ter stemming voor te leggen „in een casino” uit protest tegen de „zinloze verplaatsing”. Vorig jaar weigerde hij ook mee te gaan naar het eiland Réunion ten Oosten van Madagascar. De kosten voor het uitstapje naar Tenerife

van de 45 parlementsleden, de 45 plaatsvervangers en het legertje tolken en ambtenaren dat hen vergezelt, zal 12,9 miljoen kosten. Toen het bureau van het parlement het licht op groen zette voor dit reisje, werd evenwel de voorwaarde gesteld dat zou bespaard worden op het aantal talen. Wat volgens Vandemeulebroucke de deur helemaal dichtdoet: dure verplaatsingen en dan besparen op de tolkenkabinés.

Indien het Europees Parlement zou besparen op het aantal werktalen, dan zullen alle juridische middelen worden aangewend om dat te bestrijden, aldus nog Vandemeulebroucke.

De begroting van de Europese gemeenschap

Uit een gelijknamige brochure, uitgegeven door de Europese gemeenschap, lichten we de volgende alinea's:

Van de Europese ambtenaren wordt verwacht, dat zij in verschillende talen werken. Niettemin bestaat een grote behoefte aan tolken en vertalers. Voor elke extra taal wordt die behoefte begroot op tweehonderd tot tweehonderdvijftig. Bij conferenties en vergaderingen levert de simultaan-vertaling uit en in zeven talen tweeënveertig potentiële combinaties op. Dat aantal stijgt niet rekenkundig, maar meetkundig: bij vertaling uit en in negen talen zijn er tweeënzeventig potentiële combinaties. Vaak wordt dan gewerkt met zogeheten „relais”: de tolken voor één of meer talen vertalen „uit de tweede hand”, dat wil zeggen via een tussentaal waarin de oorspronkelijke taal eerst wordt vertaald. Ook daarvoor zijn echter bij zeven talen ten minste twintig tolken en bij negen talen op zijn minst dertig tolken nodig.

Op de begroting 1984 bedraagt het aantal posten voor de talendienst derhalve bijna zestien percent van het totale personeelsbestand.

Alle pogingen de uitgaven voor de talendiensten te verminderen door zich tot enkele talen te beperken, zijn tot mislukking gedomd. Elke burger in de Gemeenschap moet het gevoel kunnen hebben, dat het

hier ook om „zijn” Gemeenschap gaat.

WASSALONS

VAN OSTA

KAPELLEN: Hoevense baan 34

EKEREN: Markt 10

HOBOKEN: Kioskplaats

Individuismo kaj esperantismo

La esperantistoj entuziasme moviĝas por pruvi al si mem kaj al la oficialaj instancoj, al la aŭtoritatoj de la tuta mondo, ke Esperanto, tiu lingvo kiu jubilee festos sian centjarecon, venkis.

Sendube venko aŭ malvenko estas relativa. Por ni, la kelkaj miloj da homoj, kiuj en la tuta mondo uzas Esperanton, kaj perfekte interkomprenas unu la alian, kaj ankaŭ kapablas esprimi siajn personajn idealojn aŭ ĉevalojn per ĉi tiu lingvo, Esperanto venkis. Por la oficialaj instancoj, por la aŭtoritatoj, tiuj regantoj, kiuj en la kadro de la socio, de la kolektivo, manipulas la popolamasojn, Esperanto fiaskis, kaj ĝi, cetere, estas tute senutila. ofte kontraŭa al la kolektivaj tielnomataj interesoj. Laŭ la homleĝo de la plejmulto, Esperanto estas sensignifa distribo por stranguloj, kaj fina punkto. Ni tute ne iluziĝu, tiu konsidero postvivos la centjaran jubileon, kaj eble la ducentjaran jubileon, ĉar Esperanto ne apartenas al tiu klaso de objektoj el konsumismo, kiun la popolamaso facile akceptas. Esperanto postulas de la homo kiel individuo ioman streĉon, eĉ se temas nur pri lernado de tiu „iel” simpla lingvo. La homo, en la kolektivo, pli kaj pli rifuzas, laŭ la rajtoj mem, ĉiujn formojn de streĉoj. Tiel Esperanto nur venkos danke al la individuistoj.

Ne utila en konsumismo

En la praktiko kaj ĝis nun la esperantistoj estas individuistoj, t.e. la esperantistoj estas homoj, kiuj memvole, memstare, proprade akceptis la ideon kaj la lingvon Esperanto. Tio estas fundamenta fakto, kaj pro tiu fakto, kaj post cent jaroj de vivetado, oni povas aserti, ke se Esperanto ankoraŭ ne venkis, ĝi ne plu estas forigebla. La nura fakto, ke kelkaj miloj da homoj praktike uzas ĝin, estas formo de venko. Plie, kiel ĉiuj esperantistoj tion scias, sed kiel ĉiuj neesperantistoj tion ne kapablas kompreni, preter Esperanto estas esperantismo.

Ĉi tie ni ne diskutu pri tiu ismo, kaj la „interna ideo” estas pli ol sufiĉa por klarigi tiun karakteron propran al la individuistoj, kiu estas „idealo”. Estas facile kontroli, ke nur la

individuistoj havas idealon, kiu preterpasas la ĉiutagan vivadon, la vivmanieron de tuja profito kaj ĝuo. La homoj apartenantaj al la popolamasoj, t.e. la homoj, kiuj ne emas al streĉo, preter la ĉiutagaĵoj, sed rezignacie akceptas la ekzistantan staton de la aferoj kaj okazaĵoj, kun la kutimoj, moroj, leĝoj kaj ĉiuj artefaktoj de la socio en facila ĝuo de la establita aferoj kun konsumismo kaj ĉio, neniam akceptas esperantismen. Esperanto ne estas objekto por la kolektiva ŝafa hominstrumento de l' socio, Esperanto estas idealo por individuisto, por memstara homo, kiu kapablas memstare konstrui sian vivon.

Ni klare memoru, ke en la kolektivo, en la popolamasoj, neniam aperas iniciato, kiu ajn estas la formo. En la kolektivo la iniciato estas proprajo de absolutismaj diktatoroj, ofte kamufliitaj en dispozicioj, kiujn oni nomas demokratioj, kaj tiajn regantojn Esperanto ne interesas.

Fuĝo el kolektivo

Sendube la idealo de la esperantistoj ne ĉiam estas tiu alŝtupa sopiro de perfekta sociordo kun absoluta paco kaj harmonio. Esperantismo mem, kiel mistikaĵo ankaŭ akceptata de materialistoj, ne sukcesas fiksi limojn en la konceptoj pri idealo. Estas tre facile kompreni, ke spiritualistoj kaj spiritistoj aparte, vidu en nia lingvo Esperanto la idealan instrumenton por perfekta unuiĝo de la spiritoj en universala, kosma mondo sen limoj en la tempo, ĉu en la pasinteco, ĉu en la estonteco. La sama konsidero valoras por ĉiuj pens-manieroj, kiuj povas estiĝi en nia mondo, kaj UEA sukcesis en tio, ke ĉiuj havas eblecon enkonduki fakon en la tutmondan movadon. Tio estas unika okazaĵo en la mondo, kaj tio eblas danke al Esperanto, danke al tiu esperantismo, kiu kapablas preterpasi ĉiujn ismojn kun ĉiuj konsekvencaj konfliktoj propraj al la homo. Esperanto estas instrumento por poŝtmarkokolektantoj, por tutmonda korespondado, por turismo, por kongresumado, por filozofoj, terkulturistoj, sciencistoj, ktp. ktp. Sed ĉiuj tiuj homoj estas homoj, kiuj sukcesis fuĝi de la popolamaso, de tiuj hordoj el la socio, el la

senenhava kolektivo, kiu estras la mondon pro la absurda leĝo de l' plejmulto.

Malpermesoj

La homa leĝo de la plejmulto, en la kadro de la kolektivo, de la socio, ne kongruas kun la idealo de l' individuoj; la interesoj de la socio delonge ne estas tiuj de la homoj kiel individuoj. En la socio la regantoj ne estas idealistoj kiel la plejparto de l' esperantistoj; la regantoj de la socio estas homoj, kiuj kiel instrumentoj de oligarkioj celas aferojn multe pli materie materialajn ol Esperanto. La petrolo, ĉiuj ercoj, la tritiko kaj la kafo kiel objektoj de spekulado estas multe pli gravaj ol Esperanto, pro tio neniu oficiala instanco pretas priatenti kaj akcepti Esperanton. Male, Esperanto estas obstaklo al spekulado, al ekspluatado de homgrupoj al aliaj homgrupoj, kaj la historiaj faktoj pravigas tiujn dirojn: multaj regreĝimoj en tiuj cent jaroj de Esperanto-vivo jam malpermesis kaj persekutis Esperanton, ĉar Esperanto estas forto, kiu preterpasas la kolektivajn interesojn, kaj kiu alportas konsciiĝon al la individuoj.

Esperanto estas, ekzemple, aŭtentika instrumento de paco, sed la hipokrita socio tute ne volas pacon, pro tio Esperanto neniam estos akceptata de la nunaj kolektivaj instancoj... Kaj oni bedaŭru, ke tiom da sinceraj esperantistoj perdas tiom da tempo kaj trankvilo en tiuj tutmondaj konflikt-organizaĵoj kiel UN, Unesko kaj aliaj.

La venko de esperantisto kaj esperantismo ne okazos pere de la kolektivo kun oficialaj aŭtoritatoj de niaj registemoj, sed estos rezulto de individuaj agadoj, de memstaraj decidoj, kondiĉe ke la socio, en la mito „kolektiveco”, ne baldaŭ implodigu la tutan homaron.

Kiom bone, ke la esperantistoj estas individuistoj!

(Monato, mei 1986)

Latijnse gids

Als lid van de *Societas Latina* werd Paul Elsen verzocht een groep in het Latijn door Brugge te gidsen. Maar dat was natuurlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan. Uren voorbereidingswerk kleefden eraan. Heel wat termen waren nieuw en moeilijk terug te vinden. Gelukkig kon hij een beroep doen op enkele boeken van de Duitser Eichenseer

Hij zorgde voor de vertaling van honderden moderne woorden, zoals pull-over, taxi, benzinstation, paraplu enz.

Het grootste probleem betrof echter de uitspraak. Omdat het een internationale groep was (zo'n tiental nationaliteiten) wist ik niet, hoe ik mijn Latijn moest uitspreken. Elk land doet dat immers anders. Een enorm probleem!

(Het Belang van Limburg, 2 feb. 1986)

Esperantostraatnamen in de wereld en omstreken...

Bij een onderzoek in december 1985 is gebleken dat inmiddels 549 straten, pleinen en monumenten de naam Esperanto of Zamenhof (de initiatiefnemer tot het Esperanto) dragen. Hierbij zijn 33 landen en vijf continenten vertegenwoordigd.

Interessant is, dat Esperanto ook buiten onze aarde is vertegenwoordigd. Twee asteroiden die tussen Mars en Jupiter rond de zon draaien, dragen de naam Zamenhof en Esperanto.

(Unesco features en jeugdnieuws, jan. 198)

Een boek kado krijgt...

de heer J. Vanderhoydonks uit Strombeek-Grimbergen voor zijn knipsel over de Latijnpratende gids. Hebt u ook zin om over twee maanden een gratis boek in uw brievenbus te krijgen? Stuur dan uw knipsels over taalproblematiek op aan de redactie van Esperanto-Panorama, Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen. Misschien bent u de volgende keer van de partij!

Kamer van koophandel gebruikt Esperanto

De kamer van koophandel van het Franse departement Meuse, gebruikt voortaan Esperanto voor haar informatie aan het buitenland. Wij ontvingen van hen een 92 bladzijden dikke catalogus waarin alle producten die het departement levert, netjes staan beschreven. Handig is ook een index waarmee men onmiddellijk de vertaling kan vinden in het Esperanto, Frans, Duits en Engels van alle producten die worden aangeprezen in de brochure. Geïnteresseerde firma's kunnen de brochure aanvragen bij *Chambre de Commerce de la Meuse*, 69, rue E. Bradfer, F-55000 Bar le Duc, Frankrijk.

De Kamer van koophandel publiceerde hierover ook een persbericht, dat we hier graag overnemen:

Unuafoje franca ŝtat-organizaĵo uzas Esperanton en oficiala eldonaĵo. Esperanto najbaras al la franca, angla kaj germana lingvoj. Tiu iniciato estas ege grava por la disvastigado de la internacia lingvo, specife sur la tereno de la komercaj interŝanĝoj. Ĉiu interesato povas ricevi unu ekzempleron kontraŭ sendo de 10 internaciaj respond-kuponoj de la jena adreso: CHAMBRE de COMMERCE DE LA MEUSE, Parc Bradfer, F-55000 Bar le Duc, Francio

Sinjoro Gilbert, direktoro de la Komerco-Ĉambro, membro de la estraro de Internacia Komerca kaj Ekonomia Fakgrupo (IKEF), devas esti kapabla pruvi al ĉiuj skeptikemuloj, ke Esperanto indas por roli en tiu sfero! Por li ankaŭ gravas la ricevo de reagoj de legantoj.

19de PIF in Zagreb

Van 23 tot 27 augustus heeft in Zagreb het 19de Internationale Poppentheaterfestival plaats. Tijdens de eerste jaren werd het festival vrijwel door iedereen spottend bekeken. Nu echter, na achttien jaar, heeft PIF simpatie verworven van het gewone publiek en ook van de personaliteiten die over de finances beslissen. Inderdaad kreeg het Zagrebse Festival vorig jaar een slordig miljoen aan subsidies (50000 gulden). Dat is niet te verwonderen als men weet dat het ie-

der jaar 20 000 bezoekers trekt.

Wat wel verwondering kan opwekken, is dat 80% van de bezoekers geen Esperanto hebben geleerd, en dus aan de hand van de gebaren van de poppen moeten begrijpen waarover het gaat.

Voor het 19de PIF hebben zich 5 poppentheaters uit 16 landen aangemeld. Waarschijnlijk zullen hiervan slechts een twintigtal in het „ingangsexamen” slagen en dus mogen deelnemen.

Boodschap van goede wil

Zoals ieder jaar zendt op 18 mei de jeugd van Wales een vredesboodschap aan de hele wereld. Zij gebruiken hiervoor 8 talen: Welsh, Engels, Bretoens, Gaelisch, Duits, Frans, Italiaans en Esperanto.

België tiende

Volgens en onderzoek in het tijdschrift *Esperanta Finnlando*, heeft België de tiende sterkste Esperantobeweging per aantal inwoners. Volgens hen loopt het palmares als volgt: 1. Bulgarije, 2. Hongarije, 3. Luxemburg, 4. Malta, 5. IJsland, 6. Polen, 7. Zweden, 8. Tsjechoslovakije, 9. Finland en 10 België. Als criterium gebruikten zij het aantal leden van de plaatselijke Esperantoverenigingen gedeeld door het aantal inwoners.

Instruisto serĉas kontaktojn

Mi estas 30jara instruisto en faka mezlernejo. De du jaroj mi okupiĝas pri instruado de Esperanto al diversaĝaj gekursanoj. Ŝajnas al mi, ke kontaktoj kun aliaj Esperanto-instruantoj multe helpus en la laboro sur la kampo de Esperanto-instruado. Mi volonte ligus kontaktojn kun Esperanto-instruantoj en Belgio. Mia nomo kaj adreso: St. Popis, 26-604 Radom, ul. Makowska 8/1, Pollando.

„**La Migranto**”, riĉe ilustrita revuo pri turismo, naturbelajaĵoj, flaŭro kaj faŭno, ekologio, naturprotektado kaj kulturaj aferoj, estas eldonata de la Esperanto-Fako de Turista Asocio „La Naturamikoj” (TANEF). Ĝi aperas kvaronjare kaj kostas nur 7,00 svissajn frankojn. Petu senpagan provekzempleron de: *Liesel Nagel*, Roseggerstr. 17, D-7800 Freiburg, FR Germanio.